

Những giải pháp quản lý công tác Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh khối trường trung học phổ thông huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam trong giai đoạn hiện nay : Luận văn ThS / Nguyễn Anh Tuấn ; Nghd. : PGS.TS. Lê Ngọc Hùng . - H. : Khoa Sư phạm, 2007 . - 91 tr. + CD-ROM + tóm tắt

1. Lý do chọn đề tài

Nghị quyết số 32/1998/NQ-BGD & ĐT- TWĐ ngày 29-5-1998 giữa Bộ Giáo dục và Đào tạo và Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh về tăng cường công tác học sinh sinh viên và xây dựng Đoàn, Hội, Đội trong trường học giai đoạn 1998-2002. Nghị quyết liên tịch số 10/2003/NQ-BGD&ĐT-TWĐTN ngày 17/3/2003 về tăng cường công tác học sinh sinh viên và xây dựng Đoàn trong trường học giai đoạn 2003-2007 đều khẳng định: Nâng cao chất lượng bồi dưỡng, giáo dục học sinh, sinh viên góp phần đào tạo nguồn nhân lực trẻ vừa “*hồng*” vừa “*chuyên*” phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Xây dựng chính sách, cơ chế phối hợp cần thiết nhằm phát huy tiềm năng và điều kiện của mỗi ngành trong các hoạt động giáo dục xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh vững mạnh và xây dựng nhà trường thành môi trường giáo dục tiên tiến.

Xét từ góc độ khoa học về quản lý giáo dục, hiện nay ở nước ta vẫn có quá ít các nghiên cứu về vị trí, vai trò và công tác Đoàn thanh niên trong hệ thống giáo dục nói chung và trong giáo dục phổ thông nói riêng.

Là một giáo viên kiêm nhiệm công tác bí thư Đoàn trường trong tám năm vừa qua, tôi luôn trăn trở trước những tồn tại và thách thức đối với công tác Đoàn trường. Trước những đòi hỏi của thực tiễn, tôi thấy việc tăng cường và phát triển tổ chức Đoàn trong khối Trung học phổ thông là một tất yếu khách quan, nếu không Đoàn sẽ đánh mất vai trò, vị trí của mình trong xã hội nói chung và trong khối trường học nói riêng.

2. Mục đích nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn công tác Đoàn để trên cơ sở đó đề xuất những giải pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác Đoàn trong khối trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục, tỉnh Hà Nam.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Công tác Đoàn trong khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam

3.2. Đối tượng nghiên cứu

Các đặc điểm, tính chất, hình thức công tác Đoàn và những giải pháp quản lý công tác Đoàn ở các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục trong giai đoạn hiện nay.

4. Giả thuyết khoa học

Nếu nghiên cứu tìm ra các giải pháp quản lý tốt công tác Đoàn trong các trường Trung học phổ thông thì nó sẽ tác động tích cực đến mọi mặt hoạt động của nhà trường, trong đó trọng tâm là hoạt động dạy- học và giáo dục, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục của các nhà trường.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu

Nghiên cứu làm rõ các khái niệm, cơ sở lý luận và thực tiễn của đề tài.

Nghiên cứu thực trạng công tác Đoàn ở khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục trong thời gian vừa qua.

Đề xuất những giải pháp quản lý mang tính hiệu quả cao nhằm duy trì và phát triển công tác Đoàn trường học khối Trung học phổ thông huyện Bình Lục đến năm 2012.

6. Phạm vi nghiên cứu

Các số liệu được sử dụng trong đề tài để nghiên cứu thực trạng được giới hạn từ năm 2002 đến năm 2007 tại ba trường Trung học phổ thông công lập và một trường Trung học phổ thông dân lập huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam.

7. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài

Đề tài nghiên cứu sẽ cung cấp thông tin giúp hiểu rõ thực trạng công tác Đoàn trong trường học, đề xuất các giải pháp khoa học quản lý để phát triển công tác Đoàn, đáp ứng nhu cầu nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục của trường học, thông qua đó góp phần đáp ứng nhu cầu hiện tại của địa phương trong công cuộc hiện đại hoá các nhà trường nói riêng và đổi mới đất nước nói chung. Hơn thế nữa, đề tài giúp chúng ta hiểu rõ hơn vị trí, vai trò của tổ chức Đoàn từ đó phát huy vai trò của Đoàn thanh niên trong việc quản lý chất lượng dạy- học của các nhà trường.

8. Phương pháp nghiên cứu

8.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý thuyết

Phương pháp luận của chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục. Phương pháp luận của khoa học quản lý giáo dục

Đề tài sử dụng các phương pháp: Phân tích , tổng hợp, hệ thống hoá, khái quát hoá các tài liệu để xây dựng khung lý thuyết và các khái niệm công cụ làm luận cứ lý luận cho vấn đề nghiên cứu.

8.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

Phương pháp tổng kết kinh nghiệm: Nhằm tổng kết các kinh nghiệm duy trì và phát triển công tác Đoàn ở các trường Trung học phổ thông trong huyện.

Phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi (khảo nghiệm): Nhằm thu thập thông tin từ đội ngũ cán bộ Đoàn, đoàn viên của các trường THPT trong huyện. Phương pháp này cũng được sử dụng để đánh giá các giải pháp được đề xuất.

Phương pháp quan sát: Nhằm thu thập thông tin về thực trạng công tác Đoàn và các biện pháp quản lý công tác Đoàn của các trường Trung học phổ thông trong huyện trong thời gian vừa qua.

8.3. Phương pháp thống kê

Nhằm thống kê các số liệu thu được từ các báo cáo và phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi.

9. Cấu trúc luận văn

Kết quả nghiên cứu luận văn được trình bày trong 3 chương.

Chương 1: Cơ sở lý luận chung của đề tài.

Chương 2: Cơ sở thực tiễn của các giải pháp quản lý công tác Đoàn trường học khối Trung học phổ thông trong giai đoạn hiện nay .

Chương 3: Một số giải pháp chủ yếu nhằm quản lý công tác Đoàn trường học khối Trung học phổ thông huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam đến năm 2012.

Kết luận - khuyến nghị

CHƯƠNG 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA ĐỀ TÀI

1.1. NHỮNG QUAN ĐIỂM CƠ BẢN CỦA CHỦ NGHĨA MÁC- LÊNIN, TƯ TƯỞNG CỦA HỒ CHÍ MINH VÀ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ VAI TRÒ, VỊ TRÍ, NHIỆM VỤ CỦA THANH NIÊN VÀ CỦA ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH

1.1.1. Những quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin về Thanh niên, về Đoàn Thanh niên Cộng sản

Chính Mác đã gọi thanh niên là cội nguồn của sự sống, của dân tộc và giai cấp công nhân, là bộ xương của mỗi cơ thể dân tộc.

Lênin đã khẳng định: Ai nắm được thanh niên, người đó sẽ làm chủ được thế giới và theo một nghĩa nào đó có thể nói rằng nhiệm vụ thực sự xây dựng một xã hội Cộng sản chủ nghĩa chính là của thanh niên

Đề cập đến vai trò nhiệm vụ của tổ chức Đoàn, Lênin chỉ rõ: Đoàn Thanh niên Cộng sản phải là một đội quân xung kích, một đội mà ở trong mọi việc đều biết giúp đỡ, đều có tinh thần chủ động và có sáng kiến của mình. Đoàn phải làm thế nào để cho bất cứ công nhân nào cũng có thể thấy rằng Đoàn gồm những người mà học thuyết của họ đối với anh ta có lẽ còn khó hiểu và có lẽ anh ta chưa thể tin ngay được, nhưng công tác thực tế và sự hoạt động của họ chứng minh với anh ta rằng chính họ là những người chỉ cho anh ta con đường đúng đắn.

Vì vậy tổ chức Đoàn thanh niên được khẳng định là một trường học lớn của thanh niên, là nơi giáo dục lý tưởng đạo đức, lối sống cho thanh niên bước vào đời một cách vững chắc. Qua đó thanh niên biết mình phải làm gì, làm như thế nào để thực sự phát huy những giá trị truyền thống của dân tộc, những thành quả của cách mạng.

Những tư tưởng của Mác, Ăngghen, Lênin là hết sức quý giá. Điều quan trọng là phải thấm nhuần tinh thần biện chứng khách quan, khoa học, tính chiến đấu trong học thuyết Mác- Lênin, vận dụng nó một cách thông minh, sáng tạo vào hoàn cảnh cụ thể phong trào thanh niên nước ta hiện nay

1.1.2. Tư tưởng của Hồ chí Minh và Đảng cộng sản Việt Nam về vai trò, vị trí, nhiệm vụ của thanh niên, của Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh

Bác khẳng định: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy, nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh, phần lớn là do thanh niên. Thanh niên muốn làm chủ tương lai cho xứng đáng thì ngay hiện tại phải rèn luyện tinh thần và lực lượng của mình, phải làm việc để chuẩn bị cho cái tương lai đó”

Đứng vững trên lập trường quan điểm chủ nghĩa Mác- Lênin, Đảng ta đã sớm đánh giá vị trí, vai trò của thanh niên và đã có đường lối đúng đắn vận động thanh niên tham gia đóng góp, cống hiến tài năng, sức lực và trí tuệ góp phần to lớn thực hiện đường lối của Đảng trong mọi thời kỳ cách mạng. ă ghi quyết 25 của Bộ chính trị khoá V(1985) đã chỉ rõ “Làm tốt công tác thanh niên đã đảm bảo sự kế tục và phát triển không ngừng của chế độ ta, đảm bảo hiện tại cũng như tương lai tươi sáng của dân tộc Việt ă am”. Tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VIII tháng 12/2002, Tổng Bí thư ă ông Đức Mạnh đã đánh giá cao đóng góp của thanh niên, đồng thời chỉ rõ: “ă gày nay nhiệm vụ lịch sử của thanh niên là phải ra sức học tập, nâng cao trí tuệ, tiến quân vào khoa học công nghệ và là lực lượng chủ yếu gánh vác sự nghiệp đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước”.

Tóm lại, học thuyết Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và Đảng cộng sản Việt    am đều thống nhất trong việc đánh giá rất cao vai trò, vị trí của thanh niên, của Đoàn thanh niên cộng sản và của Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong cuộc cách mạng cải biến xã hội cũ, xây dựng xã hội mới tốt đẹp hơn.

1.2. Tổng quan vấn đề nghiên cứu

   ghiên cứu về công tác của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có thể kể đến như: Bùi Văn Cường về những biện pháp nâng cao chất lượng cán bộ Đoàn trong trường học trong giai đoạn hiện nay - Ban thanh niên trường học TW Đoàn, Hà      i-2001. Lê Minh Tâm với các biện pháp giáo dục đạo đức và nếp sống văn hoá cho Đoàn viên thanh niên học sinh phổ thông thành phố Hà      i- Thành Đoàn Hà      i- 1998.    guy  n Thị Thảo (2005).    h  ng biện pháp quản lý của tổ chức Đoàn nhằm gắn kết các hoạt động Đoàn với hoạt động học tập và và nghiên cứu khoa học của sinh viên Đại học Quốc gia Hà      i. Luận văn Th.s KHGD, Khoa sư phạm- ĐHQG H   .

1.3. Các khái niệm công cụ

1.3.1. Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh khối trường Trung học phổ thông

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh: *“Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là tổ chức chính trị- xã hội của Thanh niên Việt Nam do Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện. Đoàn bao gồm những thanh niên tiên tiến, phấn đấu vì mục tiêu, lý tưởng của Đảng là độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”.* Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh khối trường học là tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong các trường học, tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh được thành lập và hoạt động ở các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp, các trường dạy nghề, các trường Trung học phổ thông được gọi tắt là **Đoàn trường học**.

Theo luật giáo dục nước Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt    am: *“Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có trách nhiệm phối hợp với nhà trường giáo dục thanh niên, thiếu niên và nhi đồng; vận động đoàn viên thanh niên gương mẫu trong học tập, rèn luyện và tham gia phát triển sự nghiệp giáo dục”.*

1.3.2. Quản lý công tác Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh khối trường Trung học phổ thông

Quản lý là sự tác động có định hướng, có chủ đích của chủ thể quản lý (người quản lý) đến khách thể quản lý (người bị quản lý) trong một tổ chức nhằm làm cho tổ chức vận hành đạt được mục đích của tổ chức.

Công tác Đoàn trường học là công tác thanh niên trong trường học: đó là việc phối hợp với nhà trường tổ chức các hoạt động nhằm thực hiện nhiệm vụ chính trị của nhà trường là ***“Dạy thật tốt và học thật tốt”***

Quản lý công tác Đoàn trong trường Trung học phổ thông là việc triển khai các chức năng cơ bản trong quản lý nhằm duy trì và phát triển kết quả thực hiện chương trình công tác của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ở các nhà trường Trung học phổ thông.

1.4. Một số vấn đề lý luận cơ bản về công tác Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong giáo dục phổ thông.

1.4.1. Vai trò, vị trí, chức năng, cơ cấu tổ chức của Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh ở khối các trường Trung học phổ thông

Trong nhà trường Trung học phổ thông, tổ chức Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh là tổ chức chính trị xã hội của thanh niên hoạt động theo điều lệ Đoàn gắn liền với nhiệm vụ của từng trường theo từng năm học.

Cơ chế phối hợp của Đoàn được tổ chức theo chi đoàn ở đơn vị lớp học, Đoàn trường theo cấp trường được gắn chặt với hoạt động tương ứng của Ban cán sự lớp, giáo viên chủ nhiệm và với bộ máy quản lý của nhà trường. Hoạt động của các chi đoàn, Đoàn trường khi thống nhất được xem như hoạt động chính thức của trường

*** Nhiệm vụ cụ thể của Ban chấp hành Đoàn trường:** Căn cứ ả ghị quyết, chỉ thị của cấp uỷ Đảng, Đoàn cấp trên và ả ghị quyết đại hội Đoàn trường để chỉ đạo và tổ chức thực hiện tốt các mặt công tác: Công tác giáo dục chính trị tư tưởng, các phong trào hành động cách mạng của Đoàn. Công tác xây dựng Đoàn, Hội, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền.

*** Nhiệm vụ chủ yếu của Ban chấp hành chi đoàn.**

+ Lãnh đạo công tác Đoàn, công tác Hội trong đơn vị lớp. Tổ chức thực hiện ả ghị quyết của Đại hội chi đoàn, chủ trương công tác của Đoàn cấp trên và chỉ thị của Chi uỷ Đảng.

+ Phối hợp với ban cán sự, giáo viên chủ nhiệm để giải quyết các vấn đề có liên quan đến công tác Đoàn và liên quan đến cán bộ đoàn viên, thanh niên của chi đoàn.

*** Cán bộ Đoàn trường (Bí thư Đoàn trường Trung học phổ thông).**

Bí thư Đoàn trường có chức năng: Tham mưu cho hiệu trưởng và lãnh đạo ban chấp hành, vận động phối hợp các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường để xây dựng tổ chức Đoàn, Đội ngày càng vững mạnh. Phát huy mạnh mẽ vai trò sáng tạo của Đoàn viên thanh niên học sinh trong khoa học, nghiên cứu, học tập với tinh thần “*Thi đua, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp, vì dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng- văn minh*”.

Bí thư Đoàn trường Trung học phổ thông có nhiệm vụ: Thiết kế, tổ chức chương trình hoạt động cho thanh niên trong trường học, xây dựng và bồi dưỡng đội ngũ Ban chấp hành chi đoàn, ban chấp hành Đoàn trường. Tự học tập, rèn luyện và tham dự các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ công tác Đoàn do Đoàn cấp trên tổ chức để không ngừng nâng cao tay nghề, chuyên môn, nghiệp vụ.

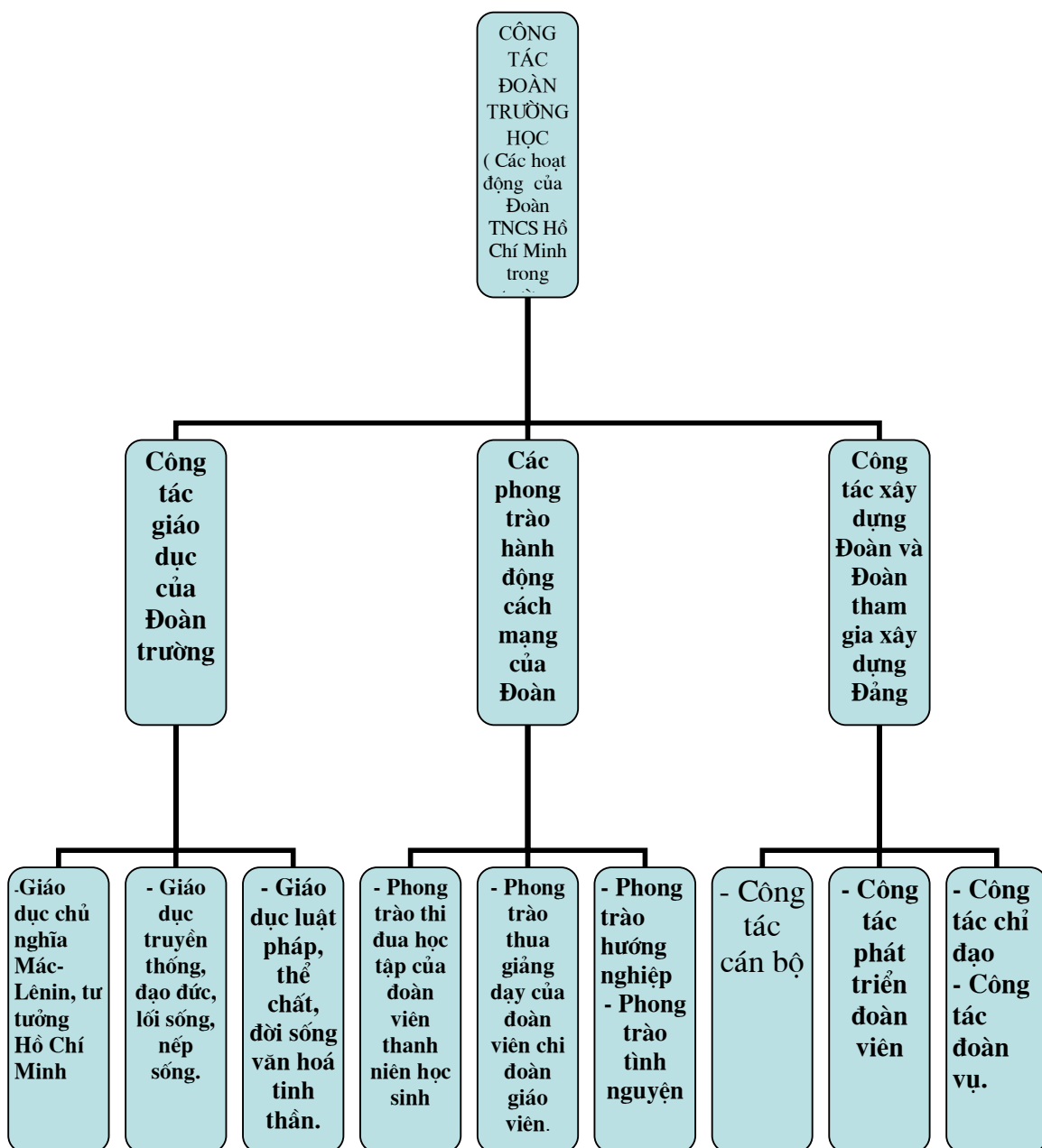
Quyền hạn của Bí thư Đoàn trường học

+ Quyết định các vấn đề thuộc về thẩm quyền trên lĩnh vực chuyên môn nghiệp vụ công tác Đoàn trong phạm vi nhà trường, là thành viên chính thức của hội đồng sư phạm, tham gia hội nghị liên tịch và các hội đồng xét duyệt có liên quan đến học sinh, Đoàn viên trong phạm vi nhà trường.

+ Quan hệ trực tiếp với các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường để giải quyết nguyện vọng và quyền lợi của học sinh, đoàn viên.

+ Lập kế hoạch kinh phí, phục vụ cho hoạt động Đoàn trường theo kế hoạch hàng năm của trường và đề nghị lên hiệu trưởng để đưa vào kế hoạch kinh phí chung của nhà trường; đề xuất với hiệu trưởng phân công điều động các lực lượng trong nhà trường hỗ trợ công tác.

1.4.2. Những đặc trưng của nội dung công tác Đoàn trong khối trường Trung học phổ thông

1.4.3. Các phương pháp nghiên cứu nội dung quản lý công tác Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh trong khối trường Trung học phổ thông

1.4.3.1. Các phương pháp theo các cách tiếp cận quản lý giáo dục

* Cách tiếp cận chức năng

Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh nói chung, Đoàn trường nói riêng là trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên, cũng như bất kỳ một thực thể xã hội nào khác, các thiết chế giáo dục

là một tổ chức, vì vậy có thể và phải được quản lý trên cơ sở phân chia hoạt động quản lý nói chung thành những hoạt động có tính chuyên biệt hoá, hay thường gọi là các chức năng quản lý.

*** Cách tiếp cận khách thể/đối tượng quản lý giáo dục**

Khi xem xét quản lý giáo dục như một khoa học, không những phải xem xét chủ thể quản lý phải làm những gì, mà còn phải xem xét những tác động từ các chủ thể đó hướng vào đâu. Ồi cách khác, chúng ta phải nghiên cứu khách thể/đối tượng của các hoạt động quản lý giáo dục.

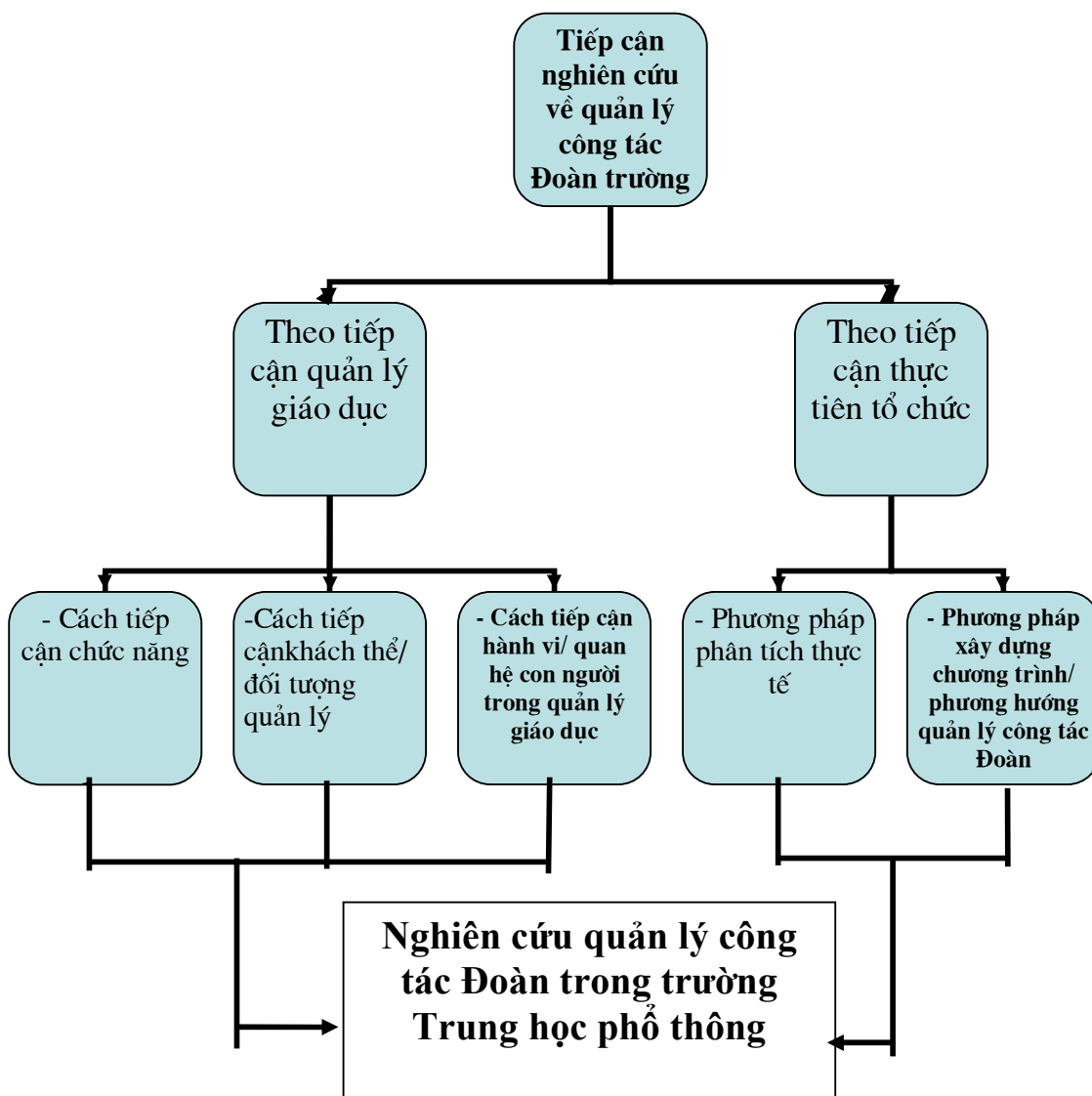
*** Cách tiếp cận hành vi/quan hệ con người trong quản lý giáo dục**

Bản chất của hoạt động giáo dục là quá trình xã hội hoá con người cá thể trở thành con người xã hội, Vì vậy trong giáo dục, mối quan hệ giữa con người với con người là mối quan hệ chủ đạo, có tính chất quyết định thành tựu của hoạt động giáo dục.

1.4.3.2. Tiếp cận thực tiễn tổ chức

Tiếp cận này thực hiện những phân tích thực tiễn về công tác Đoàn và xây dựng chương trình, phương hướng phát triển công tác Đoàn. Tiếp cận này có các phương pháp cụ thể như: Phương pháp phân tích thực tế và phương pháp xây dựng chương trình, phương hướng để quản lý công tác Đoàn.

Các phương pháp nghiên cứu nội dung quản lý công tác Đoàn khối trường Trung học phổ thông được khái quát trong hình 1.2

Hình 1.2: Phương pháp nghiên cứu nội dung quản lý công tác Đoàn trong trường Trung học phổ thông.

1.5. Phương pháp và giải pháp quản lý công tác Đoàn trường Trung học phổ thông

1.5.1. Phương pháp quản lý công tác Đoàn trong trường Trung học phổ thông

1.5.1.1. Người quản lý thực hiện các vai trò quản lý của mình

Đó là các vai trò người thương thuyết; vai trò quyết định; vai trò thông tin và vai trò liên nhân cách của người quản lý.

1.5.1.2. Người quản lý thành thạo các kỹ năng quản lý then chốt của mình đó là: kỹ năng kế hoạch hoá công việc, kỹ năng tổ chức, chỉ đạo, chỉ huy thực hiện công việc, và kỹ năng kiểm tra, đánh giá.

Rèn luyện, phân bổ các kỹ năng trên cho thích hợp với mục tiêu nhiệm vụ đề ra tức là người quản lý đã triển khai phương pháp quản lý tổ chức có hiệu quả.

1.5.1.3. Phương pháp công tác của người cán bộ Đoàn trường học.

- Vận động thuyết phục
- Biết lắng nghe mọi người
- Làm gương
- ă hạy bén, làm việc khoa học
- Biểu dương khen thưởng
- Phê bình
- Trung thực thẳng thắn, gần gũi với thanh niên
- Biết học hỏi

1.5.2. Giải pháp quản lý công tác Đoàn trong trường Trung học phổ thông

1.5.2.1. Quan niệm

Có những cách hiểu khác nhau về khái niệm giải pháp. Thông thường, giải pháp được quan niệm là phương pháp giải quyết một công việc, một vấn đề cụ thể. Giải pháp quản lý công tác Đoàn trong khối các trường Trung học phổ thông là các hoạt động cụ thể được chủ thể quản lý sử dụng để tác động đến các nội dung công tác Đoàn trường Trung học phổ thông nhằm giải quyết các vấn đề tồn tại của công tác Đoàn, duy trì và phát triển nó theo mục tiêu đã xác định.

1.5.2.2. Xác định các giải pháp quản lý công tác Đoàn trong khối các trường Trung học phổ thông

Các giải pháp quản lý công tác Đoàn khối trường Trung học phổ thông có thể được xác định theo hai phương án sau đây đó là: Xác định giải pháp tương ứng với các phương pháp quản lý công tác Đoàn khối trường Trung học phổ thông và xác định giải pháp theo nội dung quản lý công tác Đoàn khối Trung học phổ thông. Trong khuôn khổ của luận văn này, các giải pháp quản lý công tác Đoàn khối trường trung học phổ thông huyện Bình Lục tỉnh Hà ả am sẽ được xác định theo phức hợp các định hướng đã phân tích ở trên.

CHƯƠNG 2

CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA CÁC GIẢI PHÁP QUẢN LÝ CÔNG TÁC ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH KHỐI TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN BÌNH LỘC HIỆN NAY

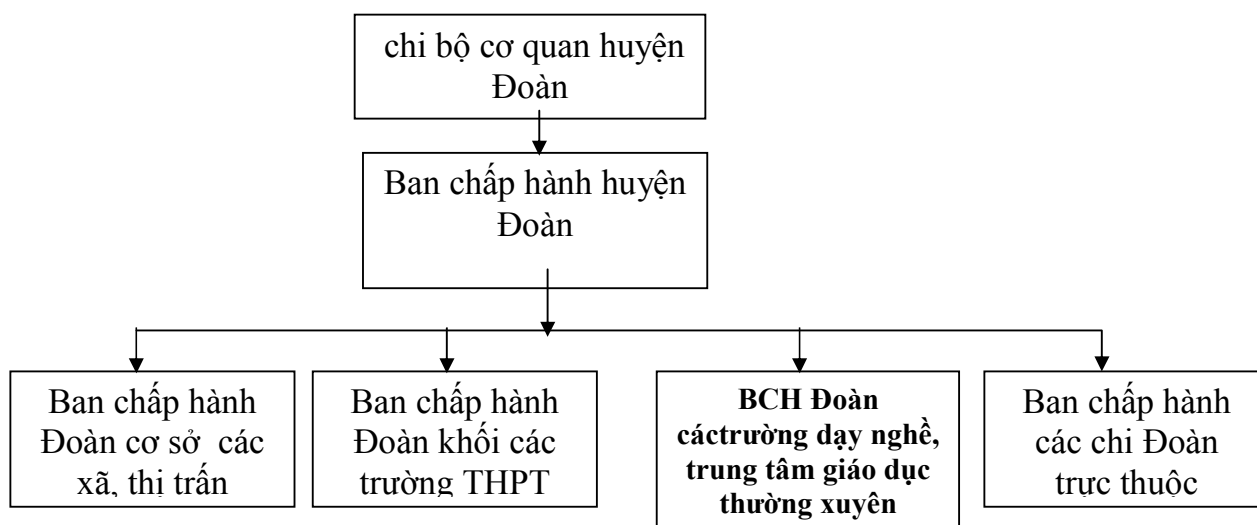
2.1. Khái quát quá trình xây dựng và phát triển các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lộc

Quá trình xây dựng và phát triển của các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lộc có thể phân thành các giai đoạn như sau: Giai đoạn từ khi thành lập trường cấp III A Bình Lộc (1962) đến khi thành lập trường THPT B Bình Lộc (1972). Giai đoạn từ 1972 đến năm 2000 (năm mà 2 trường Trung học phổ thông C Bình Lộc và trường Trung học phổ thông Dân Lập Bình Lộc được thành lập). Từ năm 2000 đến nay (2007). Qua 45 năm xây dựng và trưởng thành, đến nay khối Trung học phổ thông huyện Bình Lộc đã có 3 trường Trung học phổ thông công lập, 01 trường Trung học phổ thông dân lập, với tổng số gần 6.000 học sinh được biên chế vào 126 lớp học.

2.2. Thực trạng công tác Đoàn và phong trào thanh niên khối Trung học phổ thông huyện Bình Lộc

2.2.1. Khái quát hệ thống cơ cấu tổ chức Đoàn huyện Bình Lộc

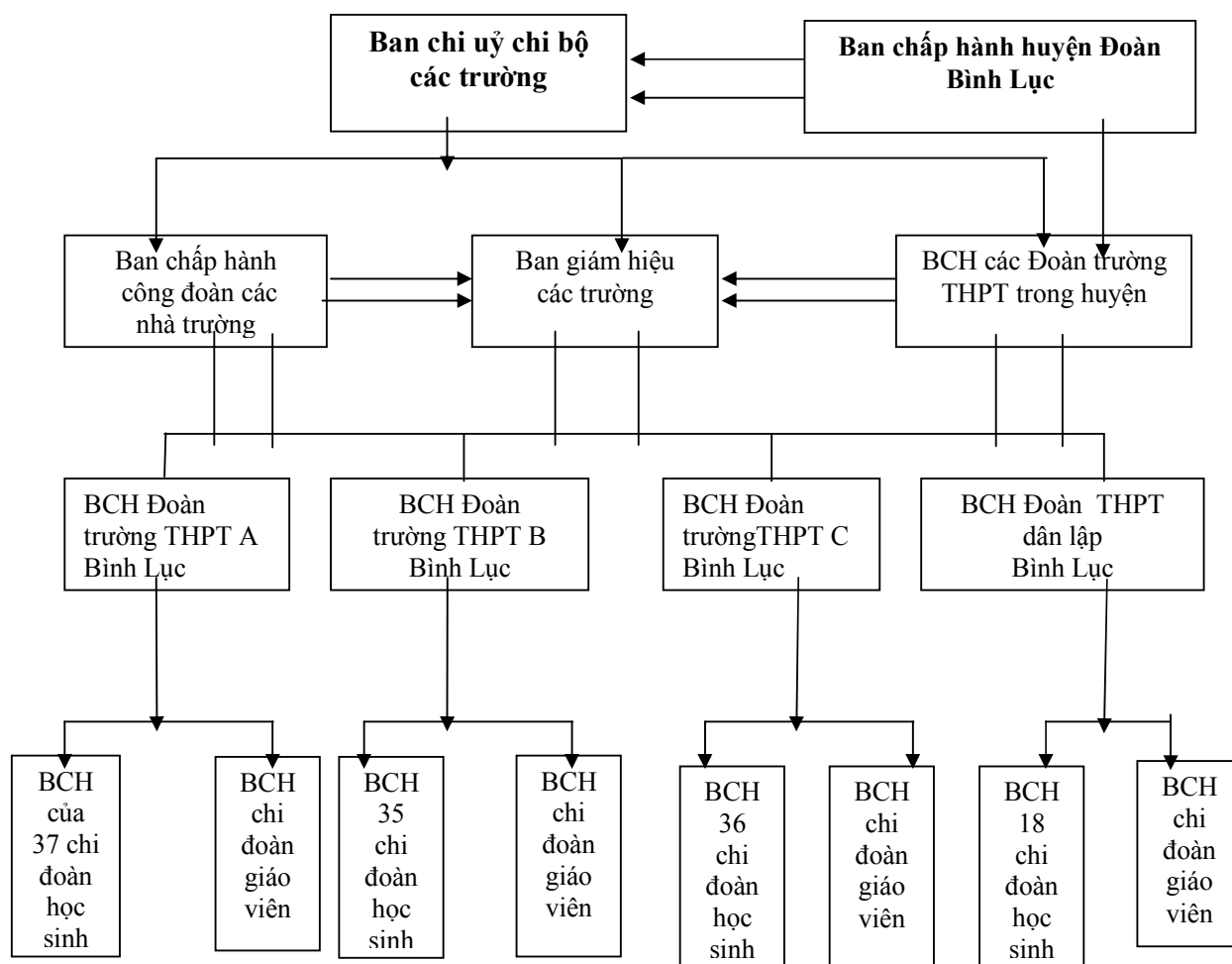
Cơ cấu tổ chức bộ máy của cơ quan huyện Đoàn được thể hiện qua hình 2.1 dưới đây.

Hình 2.1: Sơ đồ cơ cấu tổ chức bộ máy quản lý của Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh huyện Bình Lộc

Huyện Bình Lộc có một hệ thống tổ chức cơ sở Đoàn chặt chẽ với tổng số 34 cơ sở Đoàn, trong đó có 26 cơ sở Đoàn khối xã, thị trấn, 4 cơ sở Đoàn trường Trung học phổ thông và 4 chi đoàn trực thuộc. Toàn huyện có 394 chi đoàn với 7.550 đoàn viên, trong đó 4 cơ sở Đoàn trường có 5.550 Đoàn viên, chiếm 72% tổng số đoàn viên của toàn huyện.

2.2.2. Khái quát hệ thống cơ cấu tổ chức Đoàn khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lộc

Hình 2.2. Sơ đồ cơ cấu tổ chức bộ máy Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục

2.2.3. Kết quả nổi bật công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục trong giai đoạn 2002 - 2007

Số liệu kết quả xếp loại đạo đức hàng năm của Đoàn viên các trường cho phép rút ra một số nhận xét như sau: tỷ lệ đoàn viên xếp loại đạo đức tốt ngày càng tăng, tỷ lệ đoàn viên được xếp loại đạo đức khá có xu hướng giảm (do đoàn viên xếp loại đạo đức tốt tăng lên). Tỷ lệ đoàn viên học sinh xếp loại đạo đức trung bình, xếp loại yếu giảm. Tỷ lệ xếp loại đạo đức của các trường Trung học phổ thông công lập tương đối đồng đều, song tỷ lệ xếp loại đạo đức của đoàn viên học sinh trường Trung học phổ thông dân lập thấp hơn nhiều so với kết quả xếp loại của các trường công lập, tỷ lệ đoàn viên học sinh cá biệt còn cao. Từ những phân tích ở trên, cho thấy cần có những giải pháp cụ thể hiệu quả về việc quản lý giáo dục đoàn viên học sinh của các tổ chức Đoàn trường học trong huyện.

2.3.2. Thực trạng quản lý công tác Đoàn khối trường Trung học phổ thông của huyện Bình Lục

Kết quả điều tra trên 2108 đồng chí Đoàn viên (2000 Đoàn viên học sinh và 108 đồng chí Đoàn viên là giáo viên - điều tra toàn bộ Đoàn viên là giáo viên, điều tra 500 Đoàn viên học sinh/ 1 đoàn trường) của 4 Đoàn trường là THPT A Bình Lục, THPT B Bình Lục, THPT C Bình Lục và THPT Dân Lập Bình Lục về vấn đề nhận thức của Đoàn viên về hoạt động quản lý công tác Đoàn trên được thể hiện rằng: các Đoàn trường công lập đều khẳng định các hoạt động Đoàn viên hiện nay là phù hợp và tự nguyện có nhu cầu tham gia công tác Đoàn, tuy nhiên một tỷ lệ nhỏ Đoàn viên trường dân lập còn không hoàn toàn tự nguyện muốn tham gia vào công tác Đoàn.

Các giải pháp quản lý công tác Đoàn đã được sử dụng

Kết quả điều tra cho thấy các Ban chấp hành Đoàn các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục đã thực hiện nhiều giải pháp khác nhau để quản lý công tác Đoàn trường học. Các giải pháp này được đánh giá thực hiện ở các mức độ khác nhau nhưng xếp hạng chung, các giải pháp mới được thực hiện ở mức độ trung bình khá, chưa thực sự đạt được hiệu quả cao. Thực trạng trên cho thấy cần thiết phải có những cải tiến trong việc thực hiện các giải pháp quản lý công tác Đoàn khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục trong thời gian tới.

2.4. Mục tiêu và các chỉ tiêu phát triển công tác Đoàn khối huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam trong giai đoạn hiện nay

Thực hiện chiến lược phát triển giáo dục giai đoạn 2001 đến 2010 của nhà nước thì việc xây dựng trường chuẩn quốc gia bậc Trung học phổ thông là một mục tiêu quan trọng nằm trong quy hoạch mạng lưới trường lớp của các địa phương. Quy mô phát triển của các nhà trường chính là quy mô phát triển của các Đoàn trường. Căn cứ quy mô phát triển của các trường, Đoàn các trường xây dựng quy mô phát triển đến năm 2012. Căn cứ thực trạng công tác Đoàn trường học, thực trạng hoạt động quản lý công tác Đoàn trường học và dự báo quy mô, chất lượng công tác Đoàn khối trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục, chúng tôi xác định 3 vấn đề về quản lý công tác Đoàn trường trong giai đoạn hiện nay như sau:

Vấn đề 1: Chất lượng đoàn viên chưa đáp ứng được đòi hỏi của các hoạt động Đoàn

Vấn đề 2: Đội ngũ cán bộ còn yếu về năng lực công tác Đoàn, không có phương pháp vận động quần chúng, thiếu chủ động sáng tạo trong việc xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện, chưa thật sự đóng vai trò then chốt trong các hoạt động.

Vấn đề 3: Chất lượng tổ chức cơ sở đoàn còn nhiều bất cập, tổ chức hoạt động mang nặng tính hình thức.

CHƯƠNG 3
MỘT SỐ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ CÔNG TÁC ĐOÀN Ở CÁC TRƯỜNG
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN BÌNH LỤC TỈNH HÀ NAM
ĐẾN NĂM 2012

3.1. Các giải pháp

3.1.1. Tăng cường sự lãnh đạo của chi bộ đối với việc nâng cao chất lượng công tác Đoàn trong các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục

Đảng thành lập và trực tiếp lãnh đạo công tác Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh. Đây là vấn đề có tính nguyên tắc. Vì vậy, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong việc quản lý công tác Đoàn của khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục là một yếu tố quan trọng có ý nghĩa quyết định làm cho tổ chức Đoàn phát triển mạnh mẽ, thực sự là một tổ chức chính trị xã hội của Đoàn viên học sinh trong nhà trường, nhằm đóng góp quan trọng vào việc thực hiện nhiệm vụ trọng tâm của nhà trường là dạy thật tốt và học thật tốt.

- Cấp ủy nhà trường lãnh đạo công tác duy trì và phát triển tổ chức Đoàn
- Lãnh đạo công tác kế hoạch thực hiện chương trình công tác Đoàn hàng năm mà trọng tâm là công tác Đoàn viên, công tác cán bộ Đoàn và công tác xây dựng tổ chức Đoàn trong nhà trường.
- Làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức và vận động, tập hợp được sự tham gia của toàn xã hội vào việc xây dựng duy trì, phát triển công tác Đoàn trong nhà trường.
- Có những ý kiến tham mưu, đề xuất kịp thời nhằm góp phần kiện toàn bộ máy tổ chức chi bộ Đảng, xây dựng tổ chức Đoàn thanh niên vững mạnh là một trong những biện pháp tốt nhất để góp phần thực hiện tốt nội dung quản lý công tác Đoàn của các nhà trường Trung học phổ thông trong huyện.

3.1.2. Xây dựng kế hoạch quản lý công tác Đoàn khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục đến năm 2012

- Điều tra, đánh giá kết quả thực hiện chương trình công tác Đoàn ở các trường

học Trung học phổ thông huyện Bình Lục theo các nội dung công tác.

- + Kết quả công tác giáo dục của Đoàn.
- + Kết quả các phong trào thi đua học tập, rèn luyện nghiên cứu khoa học Đoàn
- + Kết quả công tác đoàn viên, công tác cán bộ và công tác xây dựng tổ chức Đoàn
- Phân loại kết quả thực hiện chương trình công tác Đoàn của các Đoàn trường, của các chi đoàn theo yêu cầu phát triển.
- + Các Đoàn trường mạnh, các chi đoàn mạnh, đã thực hiện các nội dung chương trình ở mức độ xuất sắc, có khả năng phát triển mạnh mẽ hơn nữa.
- + Các đơn vị có triển vọng, nhưng cần quan tâm phát triển hơn nữa.
- + Các đơn vị yếu kém cần tổ chức lại.
- Dự báo hướng phát triển công tác Đoàn các trường trung học phổ thông: do đặc thù công tác Đoàn trường học nên dự báo hướng phát triển công tác Đoàn các trường còn phụ thuộc vào dự báo hướng phát triển về kết quả giáo dục cụ thể của các nhà trường.
- + Dự báo về kết quả công tác giáo dục đức dục cho học sinh trường học
- + Dự báo về kết quả học lực của học sinh các nhà trường
- + Dự báo về kết quả các hoạt động khác của các nhà trường

3.1.3. Các giải pháp nâng cao chất lượng Đoàn viên

Tiếp tục coi trọng công tác giáo dục truyền thống, song phải thay đổi cách làm theo hướng đáp ứng nhu cầu, đặc điểm tâm lý thanh niên

Tăng cường giáo dục cho đoàn viên thanh niên về chủ trương, chính sách pháp luật đặc biệt là luật giáo dục, các điều lệ, các quy chế hiện hành

Tăng cường các hoạt động hướng thanh niên tới việc xây dựng nếp sống văn hoá mới, lối sống, nếp sống mới của học sinh trung học phổ thông, nhận rõ chân giá trị của cuộc sống

Tiếp tục tổ chức phong trào thi đua học tập, tiến quân vào khoa học công nghệ, đi đầu xây dựng xã hội học tập; tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng: trước hết là giáo dục động cơ thái độ học tập đúng đắn cho học sinh. Tuyên truyền giáo dục để học sinh hiểu và tự giác thực hiện tốt lời Bác Hồ dạy “*Học để làm người, học để phụng sự tổ quốc, phụng sự nhân dân*”

Phát động và tổ chức phong trào thi đua học tập tốt, đẩy mạnh việc đổi mới phương pháp dạy và học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh: Phát triển mạnh mẽ các hình thức hỗ trợ học tập, rèn luyện trong nhà trường. Tăng cường các hình thức hướng nghiệp

và tư vấn việc làm, tư vấn giúp đỡ đoàn viên học sinh trong việc chọn ngành, chọn nghề phù hợp với năng lực sở trường của bản thân cũng như yêu cầu của xã hội.

Trong khi tập trung nâng cao chất lượng Đoàn viên hiện tại thì phải đặc biệt coi trọng việc kết nạp lớp đoàn viên mới có chất lượng.

3.1.4. Các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn

Việc lựa chọn cán bộ Đoàn trong trường học phải được tiến hành thường xuyên trong quá trình công tác của Đoàn

Đào tạo bồi dưỡng cán bộ Đoàn trong trường học cần được tiến hành thường xuyên thông qua các lớp đào tạo tập huấn hàng năm, thông qua các loại hình sinh hoạt câu lạc bộ.....

Việc lựa chọn, đào tạo bồi dưỡng và sử dụng cán bộ phải gắn liền với công tác quy hoạch và trưởng thành của cán bộ

Cần tăng cường công tác kiểm tra trong hệ thống tổ chức Đoàn trường học, kiểm tra cũng là để đánh giá cán bộ. Để nâng cao chất lượng cán bộ, một biện pháp quan trọng là tổ chức Đoàn phải triển khai nhiều các phong trào hành động cách mạng của tuổi trẻ, để người cán bộ có cơ hội thử thách rèn luyện và qua đó trưởng thành.

Đoàn các trường tham mưu với cấp uỷ ban hành quy định về cán bộ đoàn, trong đó xác định rõ tiêu chuẩn cán bộ Đoàn trường học, thống nhất quy trình tuyển chọn, đào tạo bồi dưỡng, đánh giá, sử dụng đội ngũ cán bộ Đoàn; Đổi mới phong cách và phương pháp làm công tác cán bộ:

3.1.5. Các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng tổ chức Đoàn cơ sở

Mọi hoạt động của Đoàn cần hướng về chi đoàn.

Ban chấp hành Đoàn cơ sở cần xây dựng một chương trình công tác cho phù hợp, có tính khả thi. Cần xây dựng một quy chế làm việc rõ ràng, cụ thể và phải nghiêm chỉnh thực hiện nguyên tắc tập chung, dân chủ, phê và tự phê bình, xây dựng khối đại đoàn kết thống nhất trong bộ máy lãnh đạo của cơ sở Đoàn.

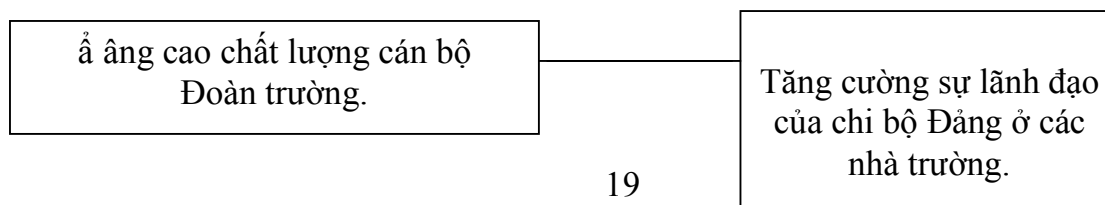
Bám sát sự lãnh đạo trên cơ sở nắm vững chủ trương, đường lối, chính sách pháp luật tích cực, chủ động tham mưu kịp thời với các cấp uỷ Đảng, Chính quyền nhà trường

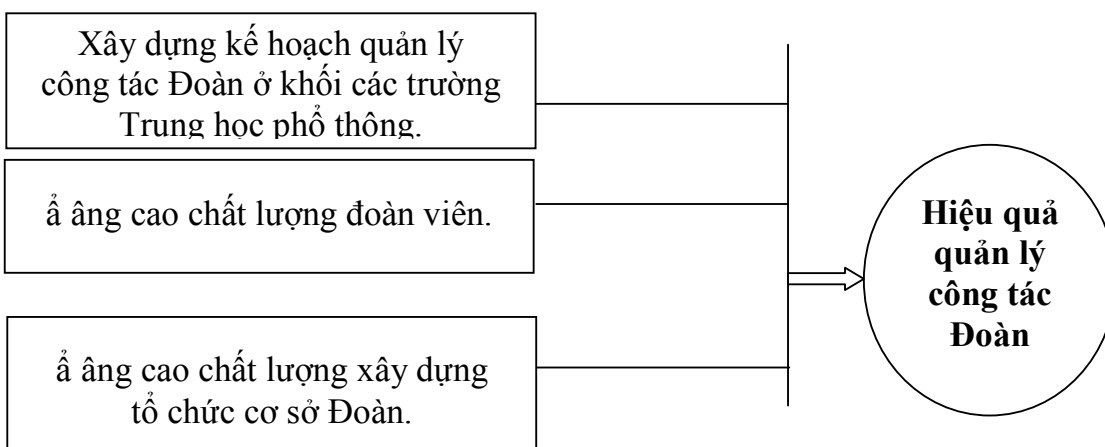
3.2. Tổ chức thực hiện các giải pháp

3.2.1. Thực hiện đồng bộ các giải pháp

Trong thực tiễn, các giải pháp, biện pháp có tác động biện chứng lẫn nhau nhằm đạt kết quả đã dự kiến.

Mối tương tác giữa các giải pháp trên có thể cụ thể hoá qua hình 3.1 sau:

Hình 3.1. Sơ đồ biểu diễn các giải pháp quản lý công tác Đoàn ở khối các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam

3.3. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các giải pháp.

Để khẳng định tính cần thiết và tính khả thi của các giải pháp đã nêu ở trên, chúng tôi đã áp dụng phương pháp nghiên cứu xã hội học- giáo dục, khảo sát chủ yếu bằng phương pháp chuyên gia. Chúng tôi đã trưng cầu ý kiến bằng phiếu với 398 cán bộ Đoàn của 4 trường Trung học phổ thông thuộc huyện Bình Lục tỉnh Hà Nam bao gồm: Ban chấp hành Đoàn các trường, các bí thư, phó bí thư Đoàn các trường, ban chấp hành các chi đoàn thuộc các Đoàn trường, các bí thư, phó bí thư các chi đoàn. Từ kết quả khảo sát trên, cho phép tác giả rút ra một số nhận xét sau đây:

- Việc đề xuất các giải pháp như trên là hoàn toàn cần thiết (nhiều nhất là 100%, ít nhất là 88,8% người được hỏi ý kiến cho rằng các giải pháp trên đều cần thiết và rất cần thiết trong giai đoạn hiện nay).

- Các giải pháp trên đều có tính khả thi (nhiều nhất là 100%, ít nhất là 94,7% số người được hỏi ý kiến cho rằng các giải pháp đã nêu đều có tính khả thi và khả thi cao). Giải pháp về tăng cường sự lãnh đạo của chi bộ Đảng được 100% số người hỏi ý kiến cho là có tính khả thi cao trong giai đoạn hiện nay.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

1.1. Đề tài đã làm sáng tỏ tầm quan trọng của việc quản lý công tác Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh trong nhà trường, đặc biệt là việc quản lý các hoạt động Đoàn nhằm nâng cao chất lượng dạy- học trong nhà trường THPT. Tổ chức Đoàn không hoạt động độc lập mà các hoạt động Đoàn trong trường học đều có đặc trưng riêng trực tiếp tác động đến chất lượng học tập, giảng dạy và giáo dục của nhà trường.

1.2. Đề tài đã góp phần đánh giá thực trạng quản lý công tác Đoàn ở các trường THPT huyện Bình Lục.

1.3. Đề tài đã nêu ra 5 giải pháp quản lý công tác Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh ở các trường Trung học phổ thông huyện Bình Lục tỉnh Hà ả am đến năm 2012. Các giải pháp tập trung giải quyết các vấn đề: Xây dựng kế hoạch chương trình công tác Đoàn khối trường Trung học phổ thông; nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn; nâng cao chất lượng đoàn viên; nâng cao chất lượng xây dựng tổ chức cơ sở Đoàn và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với việc quản lý công tác Đoàn ở các trường trung học phổ thông huyện Bình Lục.

2. Khuyến nghị

- Ủy ban nhân dân tỉnh Hà ả am, sở GD- ĐT cần tăng cường chỉ đạo và tạo điều kiện xây dựng các trường thành trường chuẩn quốc gia theo đúng tiến độ (năm 2012).
- Sở GD-ĐT và Tỉnh Đoàn thanh niên Hà ả am cần phối hợp xây dựng nghị quyết chuyên đề về quản lý công tác Đoàn trường học giai đoạn 2007-2012.
- Tỉnh Đoàn Hà ả am cần tham mưu cho cấp uỷ Đảng ban hành quy định về cán bộ Đoàn trường học
- Các trường Trung học phổ thông trong huyện Bình Lục cần mạnh dạn đầu tư các điều kiện để các Đoàn trường thực hiện các giải pháp quản lý công tác Đoàn ở các Trường Trung học phổ thông.

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
KHOA SƯ PHẠM**

NGUYỄN ANH TUẤN

**Ả HỮ Ả G GIẢI PHÁP QUẢ Ả LÝ CÔ Ả G TÁC ĐOÀ Ả THA Ả H
Ả IÊ Ả
CÔ Ả G SẢ Ả HỒ CHÍ MI Ả H KHỐI TRƯỜ Ả G TRU Ả G HỌC
PHỔ THÔ Ả G
HUYÊ Ả BỈ Ả H LỤC TỈ Ả H HÀ Ả AM TRO Ả G GIAI ĐOẠ Ả
HIÊ Ả Ả AY**

TÓM TẮT LUẬ Ả VẢ Ả THẠC SĨ QUẢ Ả LÝ GIÁO DỤC

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

MÃ SỐ 60.14.05

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS-TS. LÊ NGỌC HÙNG

Hà Nội, 2007

Luận văn được bảo vệ tại Khoa sư phạm- Trường Đại học Quốc gia Hà Nội

Âm người hướng dẫn khoa học:
PGS-TS. LÊ NGỌC HÙNG

Phản biện 1:

.....

Phản biện 2:

.....

Có thể tìm đọc luận văn tại:
THƯ VIỆN KHOA SƯ PHẠM - TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI.